

TEGEN DE STROOM VAN DE VOOROORDELEN IN

Naar aanleiding van de **Europese Week van de Lokale Democratie** (ELDW), waarvan het thema voor 2024 democratische veerkracht in het hart van het lokaal bestuur is, koos de gemeente Jette ervoor om te luisteren naar degenen die in de schaduw van de democratie leven.

De stemmen van '**migranten**' worden nooit gehoord. Dit initiatief bood de kans om te luisteren naar mensen die vernederingen ondergaan sinds ze voor het eerst voet zetten in Europa.

Een reactie op het structurele racisme en de haatzaaij die door de Belgische samenleving en de Westerse wereld razen, maar vooral een kans om hen een stem te geven, hun ervaringen te delen, hen te respecteren en hen de kans te bieden om wat waardigheid terug te winnen.

We hopen dat de getuigenissen van deze mensen, die een band hebben met de **gemeente Jette**, u stof tot nadenken zullen geven.

Hartelijk dank aan de 4 vrouwen en 6 mannen die bereid waren om hun levensverhaal te delen, en ook aan de mensen die de ontmoetingen mogelijk maakten: **Nicolas Schkoda, Alma Matter, Nicole Purnode, Fanny Campion en Céline Maeck.**

GETUIGENISSEN

BOUBAKAR SIDI BAH

Guinee

Ik ben 33 jaar en papa van 3 kinderen van 6 jaar, 4 jaaren 1,5 jaar. Sinds 5 jaar werk ik als kok in het dagopvangcentrum Restojet.

MIJN PARCOURS

Ik ben geboren in Conakry in Guinee en mijn leven werd overhoop gegooid toen mijn ouders omkwamen bij een ongeluk toen ik 6 was. Ik woonde bij mijn oom tot ik 16 was, toen ik besloot het land te verlaten.

Mijn tante hielp me financieel en ik begon aan een lange reis door Mauritanië, Marokko, de Middellandse Zee, Spanje, Frankrijk... en na veel ontberingen kwam ik aan in Brussel. Het was vreselijk koud. Ik kende een Guinees die naar België was gekomen om te studeren, maar hij hielp me niet; hij liet me achter aan het noordstation en zei dat ik naar de Dienst Vreemdelingenzaken moest gaan, wat ik ook deed. Ik werd naar het asielcentrum van Florennes gestuurd.

Ik ben toen gaan studeren in Namen, maar het was niet gemakkelijk om daar te geraken. Er was een TEC-bushalte in de buurt van het opvangcentrum, maar sommige chauffeurs stopten niet als ze Afrikanen bij de halte zagen! Vele keren moest ik met tranen in de ogen 30 minuten wachten op de volgende bus. Verschillende niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV) stopten met school vanwege deze ruwe discriminatie.

Toen ik 18 was, werd mijn aanvraag voor internationale bescherming twee keer afgewezen. Ik moest 3 keer naar het CGVS om mijn verhaal te vertellen. Maar ik had het geluk dat ik werd geholpen door een maatschappelijk werker en vooral een advocate die ik nooit zal vergeten!

De advocate tekende beroep aan tegen de beslissing. Ze vocht echt voor mijn zaak en benadrukte het zeer positieve rapport dat het Fedasil-opvangcentrum over mij had geschreven. Uiteindelijk kreeg ik een verblijfsvergunning voor 1 jaar.

Dankzij het OCMW kon ik een kleine studio krijgen en begon ik een opleiding tot kok. De chef behandelde me als een vriend en leerde me het vak heel goed, maar voor een Afrikaan is het niet gemakkelijk om een baan in de keuken te vinden. Veel mensen houden

niet van Afrikanen, maar ik heb geleerd om te vechten en niet op te geven. Toen ik mijn papieren wilde verlengen in Charleroi, moest ik om 3 uur 's nachts in de rij staan. Er braken vaak gevechten uit, waardoor de loketten werden gesloten... Maar ik wilde werken!

Ik kwam naar Brussel, maar ik had problemen met het OCMW. Mijn advocaat stemde ermee in om me opnieuw te helpen en ik kon aan de slag als artikel 60 voor een jaar bij 'Les uns et les autres' in Molenbeek. Na 4 maanden werkloosheid kreeg ik een echt contract voor 2 jaar, opnieuw bij 'Les uns et les autres', waar een heel vriendelijke sfeer heerste. Er was geen racisme.

Ik kreeg een kind van een vrouw zonder papieren die in het opvangcentrum van Fraipont woonde. Toen ik mijn zoon wilde inschrijven, weigerde de gemeente Schaarbeek dat omdat de moeder geen documenten had. Dus probeerde ik het bij de gemeente Fraipont, maar ik werd geweigerd! Uiteindelijk was het de Dienst Vreemdelingenzaken die moest uitleggen dat ik het recht had om de geboorte van mijn zoon in België te laten registreren.

Voor de registratie van de geboorte van mijn tweede kind, in Anderlecht, werd ik zelfs uitgescholden!

Aan het einde van mijn contract stuurde mijn werkgever mijn CV naar RestoJet, waar ik intussen al 5 jaar kok ben. Mijn vrouw kreeg ook een verblijfsvergunning en een baan bij VestiJet.

Vandaag is mijn gezinnetje gelukkig.

Op een dag, toen ik informatie over mijn gezinssamenstelling gaf aan een administratie, keek ik naar de mensen die verantwoordelijk waren voor mijn dossier en ik huilde. Ik zei tegen mezelf: "Hoeveel jaren heeft het geduurd om zover te komen? Het leven draait om geduld».

Vandaag hou ik van mijn job, ook al gebeurt het nog steeds dat ik een stoel naar het hoofd geslingerd krijg, omdat ik een Afrikaan ben en daar niet thuishoor! Sommige mensen hebben me zelfs een banaan aangeboden of op me gespuugd, terwijl ik hun te eten opdien. Om nog maar te zwijgen van de uitbaatster van het naburige café die niet aarzelt om met haar tuinslang de Afrikanen nat te spuiten... Maar ik weet ook dat er veel goede mensen zijn.

Bij RestoJet kom ik veel in contact met mensen in nood. Ik benader ze en begrijp hen, want ik heb het zelf meegeemaakt.

Zo ontmoette ik een Afrikaan die al 15 jaar in België is en geen papieren kan krijgen. Hij heeft zijn vrouw en kinderen al 15 jaar niet gezien en hij is zo moe! Soms moet hij werken voor 2€ per uur. Op een dag liep hij derdegraads brandwonden op in de keuken van een restaurant en het was een andere Belgische collega die hem naar het militaire ziekenhuis bracht. De baas wilde er niets mee te maken hebben.

Waarom is er zoveel onbegrip? Belgen die nooit gereisd hebben begrijpen niet wat er in Afrika gebeurt... en in Afrika denken ze dat in Europa geld aan de bomen groeit.

Ik zou graag een RestoJet opzetten in Guinee omdat we in dat land niet zorgen voor de 'gekke' mensen. Ze worden er aan hun lot overgelaten.

WAT ALS IK EEN TOVERSTOKJE HAD?

Ik zou een einde maken aan die politiek die mensen verdeelt. We zijn allemaal mensen en we zullen allemaal in de grond eindigen!

FATIMA HAMRI

Marokko

Ik ben 67 jaar en met pensioen. Ik woon in Jette. Ik heb 4 zonen die gestudeerd hebben en een comfortabel leven leiden.

MIJN PARCOURS

Ik ben geboren in Marokko en kwam op 6-jarige leeftijd naar België via gezinshereniging. Ik groeide op in Molenbeek met mijn 8 zussen en mijn broer.

Op het lyceum in de Mommaertsstraat moedigde mevrouw Gauthier, mijn economielerares, me aan om te slagen in mijn studies. Mijn moeder deed dat ook, want zij kon nooit naar school gaan. Ze deed er dus alles aan om haar dochters een diploma te bezorgen.

Toen ik in België aankwam, had ik polio omdat ik niet was ingeënt. Een maatschappelijk werkster van het Brugmannziekenhuis, mevrouw Fabienne, zorgde voor me. Door mijn bewondering voor haar ben ik maatschappelijk werk gaan studeren aan de hogeschool in de Abdijstraat.

Mijn plaats vinden was niet gemakkelijk. Mijn lerares reichten aarzelden niet om te zeggen dat buitenlanders niet thuishoorden in de sociale sector! Ik studeerde 's nachts om wat rust te vinden in ons overvolle huis en ik moest ook werken om mijn studie te financieren.

Maar ik ben een vechter. Dus was ik een van de 7 afgestudeerden van de 87 in de eerste zit. Bij de diploma-uitreiking was mijn vader, die me geld had gegeven om een mooi pak te kopen, echt trots op me!

Ik bleef werken als student om ook nog een diploma Sociaal Werk te halen aan de ULB. Daarna specialiseerde ik me ook nog in Psychiatrie.

Tijdens mijn stages ging ik terug naar mijn oude lerares reichten en had ik eindelijk de kans om haar uit te leggen hoeveel ik had gewerkt om te komen waar ik nu ben! Het was moeilijk om werk te vinden als Marokkaanse, dus werkte ik om de 1.800 Belgische frank bij elkaar te krijgen die ik nodig had om mijn naturalisatie aan te vragen.

In de loop van mijn carrière heb ik voor de meest uiteenlopende organisaties en sectoren gewerkt: bestrijding van sociale uitsluiting, rusthuizen, na-

schoolse opvang, drugsverslaving, prostitutie...

Mijn man en ik kochten een huis in Jette, tegenover het Collège Saint-Pierre. Maar toen we de eerste van onze 4 zonen in de school wilden inschrijven, kregen we af te rekenen met heel wat vooroordelen vanuit de directie. Geleidelijk aan slaagde ik er echter in om betrokken te raken bij het leven op school.

In 2002 ben ik gescheiden. Toen ik tijdens de Zinnekeparade een groep kinderen begeleidde, werd ik aangereden door een bus. Er moesten pinnen in mijn heup en been geplaatst worden. Ik zat in een rolstoel en moest opnieuw leren stappen. Helaas had mijn werkgever de documenten niet op tijd naar de verzekeringsmaatschappij gefaxt en moest ik een jaar lang alle medische kosten betalen voordat ik mijn geld terugkreeg. Tijdens deze moeilijke periode zat ik dicht bij de rode zone van overmatige schuldenlast.

Tijdens mijn studies had ik het werk van de OCMW's ontdekt, maar ik had er nooit aan gedacht om in dit soort administratie te gaan werken. Toen ik zag dat het OCMW van Sint-Joost een schuldbemiddelaar in de energiesector zocht, heb ik gesolliciteerd en werd ik aangeworven. Daarna kon ik opleidingen volgen in informatica, bemiddeling en energie en bij de Federatie Sociale Diensten en het centrum voor schuldbemiddeling.

Mijn werk bij het OCMW bestond erin om samen met de mensen te analyseren of alle steunmogelijkheden voor hen geactiveerd waren. Ik werkte met veel artikel 60-ers, die vaak aan hun lot overgelaten waren. Mijn professionele ervaring heeft me veel geholpen in deze job, maar ik wist ook dat alles in het leven heel snel in duigen kan vallen!

Ik werkte samen met de sociale kruidenierswinkel EPISOL, die ermee instemde om deel te nemen aan het SSA-project (sociale voedselzekerheid), en we lanceerden een coöperatief voedselhulpproject met FIAN en BEEScoop. De begunstigden ontvingen 150 euro per maand in ruil voor 3u45' werk voor de coöperatie. Zo werden ze autonomer en konden ze dingen kopen waartoe ze anders geen toegang hadden. Het project bewees zijn waarde en werd verlengd.

Vandaag ben ik met pensioen en werk ik samen met de buurtkeukens, waar we kookworkshops hebben ontwikkeld. Ik heb altijd van koken gehouden en heb zelfs 10 jaar lang kooklessen gevolgd bij CERIA. Ik geef 2 workshops per maand met 22 mensen die met restjes eten koken voor hun gezin. De deelnemers zijn bijzonder enthousiast.

Het geeft hen ook de kans om organisaties te bezoeken. Sommigen weten niet echt hoe ze moeten koken en komen om het te leren, anderen komen om mensen te ontmoeten, maar wat ze allemaal gemeen hebben is voedselonzekerheid. Dit ernstige sociale probleem moet dringend aangepakt worden.

WAT ALS IK EEN TOVERSTOKJE HAD?

We moeten plaatsen creëren waar er een echte sociale mix is, onderbenutte ruimtes optimaliseren en zorgen voor voldoende financiering.

Ik zou heel graag een nieuw project ontwikkelen in Jette, in mijn gemeente, maar daarvoor moeten we een vereniging vinden die bereid is om twee keer per maand haar keuken ter beschikking te stellen. Helaas is het niet langer mogelijk om dit project te ontwikkelen in het CBO, dat binnenkort zijn deuren moet sluiten.

LATIFA MDIBA

Marokko

Ik ben 64 jaar en moeder van twee zonen, allebei afgestudeerd met een diploma boekhouden. Hamza is expert-boekhouder en Kamal is bediende in een boekhoudkantoor in Waver.

MIJN PARCOURS

Ik woon in Fleurus, waar ik een huis heb kunnen kopen, maar ik werk nog steeds in het Centre d'Entraide de Jette. Mijn leven speelt zich af in Jette! Het pendelen met de trein, met 2 overstappen, neemt veel van mijn tijd in beslag (1u20, 's ochtends en 's avonds). Ik vertrek om 7 uur 's ochtends en ben om 7 uur 's avonds terug, maar ik heb geleerd om deze uren te gebruiken om te ontspannen.

Ik kwam in 2003 aan in Jette met mijn twee zonen van 5 en 7, die hun vader graag bij zich wilde hebben voor de vakantie. Maar het liep anders. Hij had hen al ingeschreven op school in Jette. Hij wilde dat ze in België bleven studeren.

Ik was erg bang en na lang nadenken besloot ik om bij mijn kinderen te blijven en te vechten, want ik kon niet terug naar Marokko zonder hen! Op de universiteit van Tanger had ik een geweldige baan: ik was directiesecretaresse op de vertaalschool. Maar ik moest deze interessante job opgeven om in België bij mijn zonen te blijven.

Op een dag vroeg de directrice van de school in de buurt waar ik woonde – school Clarté – of ik mee wilde doen aan de activiteiten die ze met de ouders organiseerde. Ze vond dat ik mijn kinderen goed begeleidde met hun studies, maar helaas moest ik haar vertellen dat ik geen verblijfsvergunning had en dus niet kon deelnemen aan de projecten van de school.

De directrice verwees me vervolgens door naar de coördinator sociale cohesie van de gemeente, die op zijn beurt het Centre d'Entraide de Jette vroeg me te helpen met mijn aanvraag bij de vreemdelingendienst. In het Centre d'Entraide voelde ik me altijd welkom en ik maakte er echte vrienden (wijlen mevrouw Poncelet en de heer Paul Van Zuylen). Ze werden als familie en ik wist dat ik altijd iemand had om mee te praten. Ze hebben me veel geholpen. Dus wilde ik hen ook helpen, als vrijwilliger. Ik had 9 jaar als lerares in

Marokko gewerkt. Zo geraakte ik betrokken bij de schoolondersteuning die ze bieden.

Het heeft lang geduurd, maar na 4 jaar ploeteren had ik eindelijk mijn papieren! Het team van het Centre d'Entraide organiseerde een groot feest en bood me een echt voltijds contract aan!

In 2007 werd ik thuishulp. Meneer Paul stond altijd voor me klaar. Hij hielp me een flat te vinden waar ik met mijn kinderen kon wonen. Hij activeerde ook een heel hulpnetwerk. Veel mensen hebben me gesteund. Ik ben hen erg dankbaar en nu wil ik anderen helpen. Solidariteit is essentieel! Als ik iemand heb kunnen helpen, ga ik blij naar huis.

Mijn werk voor alleenstaande ouderen was heel belangrijk voor me. Ik wilde ze alle steun en liefde geven die ze zo hard nodig hadden. Hoewel sommige mensen erg veeleisend waren, deed ik altijd mijn best om ervoor te zorgen dat alles goed verliep en dat ze blij waren met mijn diensten.

In 2009 kreeg ik van Actiris een nieuw arbeidscontract en begon ik voedselhulp uit te delen. Ik werk elke dag van 8 uur 's ochtends tot 4 uur 's middags en doe daarna vrijwilligerswerk op de huiswerkschool. Maar ik wilde de ouderen met wie ik had gewerkt en die geen ander sociaal contact hadden, niet in de steek laten, dus bleef ik hen helpen na mijn werkuren. Nu woont een van hen in een rusthuis. Ik bezoek haar nog steeds in het weekend om kleine dingen voor haar te doen en ze belt me regelmatig omdat ze het fijn vindt om met me te praten.

Ook in Fleurus zorg ik voor een aantal ouderen in de buurt. Ik help graag mensen, dat zit in mijn natuur.

Steeds meer mensen krijgen voedselhulp. Ik praat graag met ze, het is belangrijk om naar ze te luisteren en ze zo goed mogelijk te helpen. Ik moedig Arabischsprekenden altijd aan om Frans te leren en ik deel alle goede adressen met hen.

Ik krijg soms kritiek omdat ik te veel tijd besteed aan het praten met mensen, maar voor mij is dat belangrijk. Ik zeg tegen mezelf: "Als je iets voor iemand kunt doen, doe het dan!"

Ik zie op tegen mijn pensioen, want ik zie mezelf niet thuis zitten en niets doen!

WAT ALS IK EEN TOVERSTOKJE HAD?

Het belangrijkste voor mij is dat iedereen recht heeft op goed onderwijs. Dat is essentieel! Elk kind moet goed ondersteund worden in zijn of haar scholing. Ook volwassenen moeten leren lezen en schrijven om in België te kunnen leven.

We hebben ook meer respect nodig voor ouderen.

Kortom, iedereen moet solidair zijn met mensen in nood.

MAHDI BENATTALLAH

Algerije

Ik ben 48 jaar en spreek 6 talen. Ik heb 3 kinderen van 14, 10 en 5 jaar oud en ik woon in Anderlecht, waar ik samen met mijn vrouw een flat heb gekocht.

Sinds 3 jaar ben ik zaalverantwoordelijke in het RestoJet dagcentrum en ik hou van deze job.

MIJN PARCOURS

Ik ben geboren in Algerije, waar ik een gelukkige jeugd heb gehad. We reisden veel toen ik klein was, maar op 16-jarige leeftijd besloot ik mijn geluk te beproeven in Italië.

Na 4 jaar was ik er niet in geslaagd om mijn situatie te regulariseren en keerde ik terug naar Algerije, maar er was veel veranderd: de donkere jaren, terrorisme... het was ondraaglijk geworden!

Dus ging ik naar Griekenland, waar nog toeristenvisa werden uitgegeven. Zonder al te veel problemen vond ik baantjes in het zwart. Toen ontmoette ik mijn vrouw - ze is Roemeense - en samen openden we een winkel met een cybercafé. Er waren ups en downs, maar over het algemeen ging het goed.

In 2010 keerde ik terug naar Algerije om mijn huwelijk en vaderschap officieel te maken, maar dat was niet zo eenvoudig... De procedure duurde anderhalf jaar!

Ondertussen was ik mijn winkel en alles wat ik had in Griekenland kwijtgeraakt. Ik moest Algerije illegaal verlaten om via Turkije in Griekenland en vervolgens Roemenië te geraken.

Dankzij mijn papieren die bewezen dat ik getrouwd was met een Roemeense vrouw - en na 8 maanden onderzoek - kreeg ik een visum voor een jaar. Maar er was geen-werk in Roemenië...

We besloten toen om ons geluk in België te beproeven. We kenden grote problemen met de baby. Mijn vrouw kon papieren krijgen, maar ik niet. Zij was dus de enige die werkte en dat was erg moeilijk. We kregen uiteindelijk ruzie en ik ging alleen verder. Uiteindelijk kreeg ik hulp van het OCMW, daarna tijdelijke papieren. Ik vond kleine tijdelijke baantjes. Mijn vrouw en ik kwamen

uiteindelijk ook weer samen.

Op een dag ontmoette ik Nicolas, de manager van RestoJet, en kreeg ik een vast contract in 2021. Ik had hier zo lang op gewacht, het was een echte droom!

Dankzij dit contract en de job van mijn vrouw konden we een flat kopen en ons settelen met onze 3 kinderen. Elk jaar gaan we op vakantie naar Griekenland.

Ik hou van mijn werk! Ik werk in een heel leuk team met een chef die ons respecteert. Ik dien op, doe de afwas en help in de keuken. Ik heb veel contact met de mensen die naar RestoJet komen.

Natuurlijk moet je mensen soms kalmeren als ze agressief worden. Maar ik kan iemand begrijpen als die de hele nacht buiten doorgebracht heeft en 's ochtends drijfnat aankomt... Ik heb geleerd om te relativiseren; ik heb mijn portie problemen gehad. Ik weet hoe het is.

Als je die moeilijkheden niet hebt meegemaakt, kun je je die personen die het moeilijk hebben niet begrijpen.

EN WAT ALS IK EEN TOVERSTOKJE HAD?

Ik zou het Belgische weer veranderen! Voor de rest ben ik blij om hier te wonen en ben ik nooit slecht behandeld in België.

Het is vooral in Algerije dat je een toverstaf nodig hebt! Daar is het een openluchtgevangenis en de mensen leven er in extreme armoede.

MARIA CAPIR

Guatemala

Ik ben Maya-indiaan, geboren in Guatemala in 1966 en groeide op in een gezin van 14 kinderen.

MIJN PARCOURS

Toen ik 15 was, vertrok ik naar de hoofdstad van Guatemala om als dienstmeisje voor een familie te werken. Ik bleef er maar een jaar, tot mijn moeder me kwam halen toen er een burgeroorlog uitbrak in het land.

De situatie in de bergen was nog erger, met het leger dat midden in de nacht aankwam om de inheemse bevolking te doden. Dus moesten we op wacht staan, wegrennen voor de kogels en ons verstoppertje overleven in de wilde natuur... Uiteindelijk gaven we ons over, maar ik voel nog steeds de angst waarmee we werden geconfronteerd.

Ik ging weer op zoek naar werken dankzij een vriend kon ik naar de hoofdstad gaan waar ik werd aangenomen door een Belgische vrouw die op de ambassade werkte en iemand nodig had om op haar twee kinderen te passen.

Tijdens haar reizen naar België wist ze baantjes voor me te vinden. Ik ging voor een aantal gezinnen werken, voor zeer lage lonen. Ik ging nooit uit omdat ik niemand kende, maar dat stelde me in staat om 's avonds terug naar school te gaan. Zo kon ik leren lezen en schrijven.

Uiteindelijk ging ik terug naar de vrouw die me eerst had aangeworven. Ze stelde voor om haar te volgen naar België en betaalde de helft van mijn vliegticket, dat 1.300 € kostte.

Ik kwam aan in België in februari 1994, bibberend van de kou, terwijl ik alleen Spaans sprak. Ik werkte voor een Guatemalteekse vrouw die aanbood om 's nachts voor haar moeder te zorgen. Maar toen ze in een rusthuis werd geplaatst, stond ik op straat, zonder papieren.

Een mevrouw bood me een kamer aan boven haar garage in Jette, in de Jules Lahayestraat. Ik betaalde 125 euro per maand, maar ik had geen verwarming of warm water. Het was verschrikkelijk in de winter. Ik ging één keer per week naar Laken om te douchen.

Ik deed een reeks baantjes om mijn spaarpot te vullen, maar in 1997 moest

ik een galblaasoperatie ondergaan, die 100.000 frank kostte. Ik kon maar 30.000 frank betalen, dus moest ik mensen die ik kende om financiële hulp vragen. Dankzij de kerk die ik bezocht, kon ik het hele bedrag bij elkaar krijgen. Maar medicijnen waren ook erg duur, vooral zonder toegang tot de sociale zekerheid.

De heer Hubert van het Babbelkot (het vroegere RestoJet) verwees me door naar het OCMW. Ik startte toen een regularisatieprocedure. Elk jaar moest ik naar de administratie voor een stempel op mijn voorlopige papieren. Ik was er doodsbang voor.

Ik ging regelmatig eten in het Babbelkot en daar ontmoette ik mijn man, op 33-jarige leeftijd. In de 5 jaar dat ik alleen was, probeerden veel mannen misbruik van me te maken, maar ik had eindelijk iemand ontmoet die ik kon vertrouwen.

In november 2002 kreeg ik eindelijk mijn papieren. Ik volgde Franse les in het Centre d'Entraide bij Monique, die als een moeder voor me was. Ze bracht me eten en gaf me knuffels. Ze verdedigde me ook tegen mijn vroegere huisbazin die de politie vertelde dat ik niet meer bij haar woonde... ook al betaalde ik elke maand de huur! Door deze persoon verloor ik bijna mijn papieren.

Daarna heb ik 2 jaar een Erasmuscur-sus gevolgd. Het is dankzij haar dat ik me goed kan behelpen in het Frans. Zodra ik mijn papieren had, ging ik op zoek naar een baan. Met de nodige stress had ik verschillende sollicitatie-gesprekken.

Ik werkte in het rusthuis Christalain voor 800 euro per maand, maar na zes maanden werd ik ontslagen zonder uitkering. De maatschappelijk werker van het Babbelkot hielp me omdat ik geen recht had op sociale bijstand.

Ik stond elke dag in de rij bij de RVA om te zeggen dat ik wilde werken. Uiteindelijk vond ik een baan in het Titeca-ziekenhuis in Schaarbeek voor 1.200 € per maand. Al snel kreeg ik een vast contract als poetshulp. Ik werk er nog steeds en het gaat goed. Vandaag heb ik, door mijn leeftijd, een verkorte werkweek van 32 uur.

In 2007 was ik het slachtoffer van een zeer gewelddadige aanval, waardoor

ik negen maanden moest stoppen met werken. Slachtofferhulp Jette heeft me gesteund en me geholpen om er doorheen te komen, vooral dankzij hypnose.

In 2013 werd ik moeder. En ik beloofde mezelf dat ik er alles aan zou doen om ervoor te zorgen dat mijn dochter naar school kon gaan, want mijn moeder had mij van school gehaald toen ik in het derde jaar van de lagere school zat! Ik neem mijn dochter graag mee naar Guatemala van zodra ik kan, omdat ik wil dat ze haar roots kent.

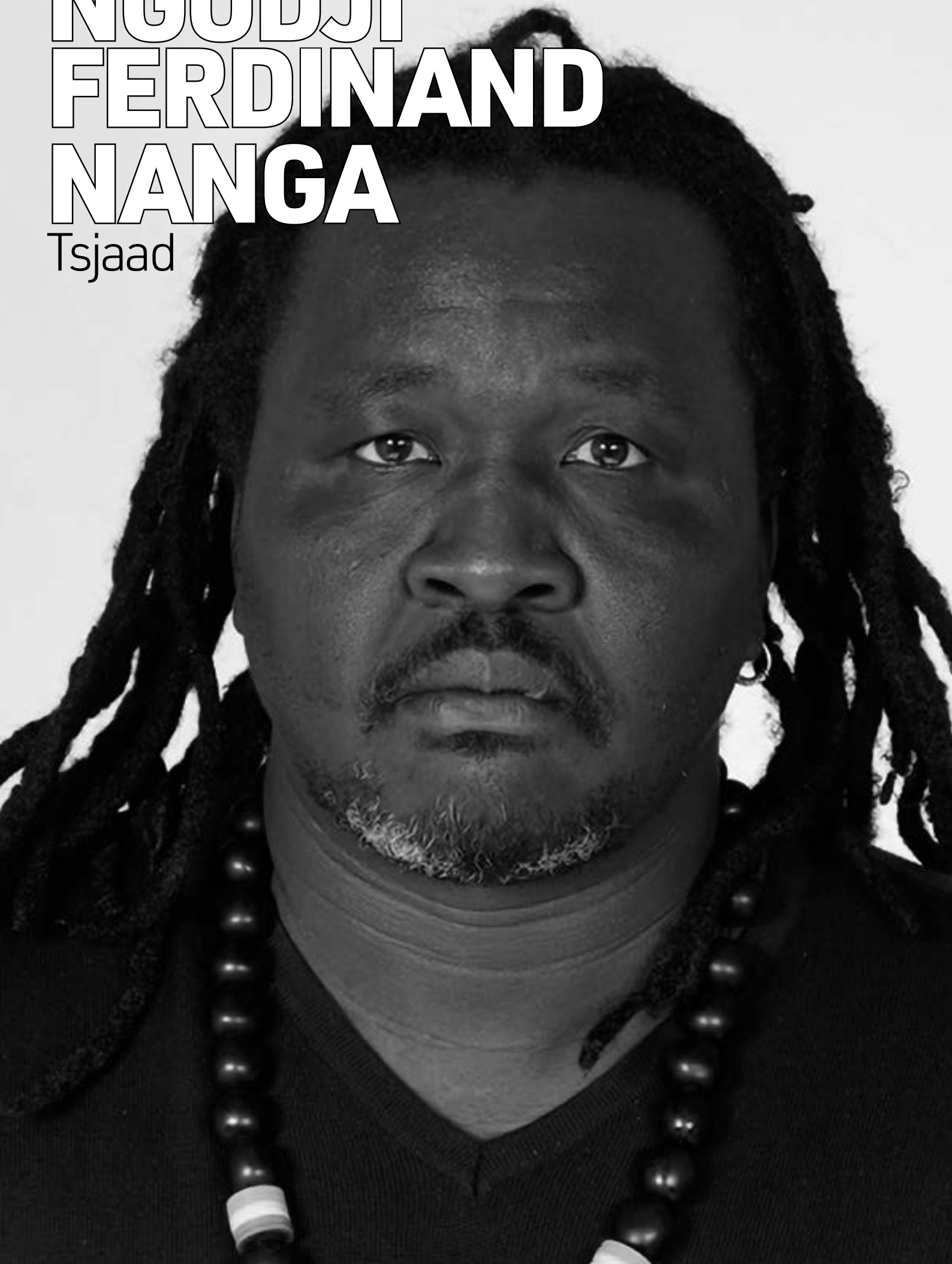
EN WAT ALS IK EEN TOVERSTOKJE HAD?

Ik zou de belastingen voor samenwonenden verlagen. De belastingaanslag zorgt steeds voor heel wat stress.

En ook: het makkelijker maken om een baan te krijgen. Ik ben als kind slachtoffer geweest van guerrillaoorlog, dus ik heb leren vechten en ik wil me eruit werken. Er is werk in België, maar het is niet gemakkelijk om werk te vinden als buitenlander.

NGODJI FERDINAND NANGA

Tsjaad

Ik ben geboren en opgegroeid in Tsjaad. Ik ben 39 jaar.

MIJN PARCOURS

In Tsjaad heb ik 19 jaar als freelance toeneemster gewerkt. Daarna werkte ik 5 jaar voor de ngo ACF (Action Contre la Faim) als logistiek medewerker aan een regionaal project dat moest bijdragen tot het economisch herstel en de versterking van de sociale cohesie van de bevolking in de 4 landen van het Tsjaadbekken (Kameroen, Niger, Nigeria en Tsjaad).

Ik ben in augustus 2023 in België aangekomen en woon momenteel in het Fedasil-centrum in Molenbeek.

Ik kreeg mijn oranje kaart met werkvergunning, die me toegang gaf tot een contract bij de Régie Mobile, een arbeidsintegratieplan voor sociale economie in de culturele sector, uit Etterbeek.

Ik had plannen om naar de universiteit te gaan, maar al mijn dromen vielen in duigen toen mijn vader stierf toen ik 17 was. Vanaf dat moment moest ik mezelf beredderen en vechten om rond te komen.

Tsjaad is een land dat rijk is aan olie en grondstoffen (goud, ijzer, bauxiet, zout en niet te vergeten koper, tin, wolfram, grafiet en zelfs diamanten) en enorme watervoorraden. Toch leven de inwoners in bittere armoede. Ik denk dat het het armste land ter wereld is!

In Tsjaad is het niet ongewoon om 2 of 3 dagen zonder eten te zitten. Na elk regenseizoen stijgt het aantal malariagevallen. En de sterftcijfers bij bevalingen (zowel moeders als pasgeborenen) blijven alarmerend hoog.

De afgelopen jaren zijn er ook meer dan een miljoen migranten naar Tsjaad gevlucht, voornamelijk uit Soedan, wat de onveiligheid nog vergroot. Er is niet alleen een risico op terroristische aanslagen in het hele land, maar we hebben ook te maken met gewapend geweld door de veiligheidstroepen!

Ik had nooit gedacht dat ik ooit mijn land zou verlaten, maar de politieke situatie is er afschuwelijk. Je moet thuis een wapen hebben en altijd op je hoede zijn. Ik heb vrienden, broers en neven doodgeschoten zien worden! Ik

moest vluchten om mezelf en mijn familie te redden. Ik wil dat mijn kinderen toegang hebben tot gezondheidszorg en onderwijs. Dus zijn ze in een ander land, veilig bij mijn vrouw.

Deze onleefbare situatie zorgt voor voortdurende angst en constant gevaar. Een veilig, rustig leven met mijn gezin was onmogelijk. Evenmin om mijn kinderen een goede opvoeding te geven. In maart 2023 stuurde ik een SOS naar mijn vrienden in Frankrijk en zij reageerden positief. Ik vloog naar Frankrijk. Daarna vroeg ik internationale bescherming aan in België.

Ik verbleef in het Klein Kasteeltje en daarna in het opvangcentrum van het Rode Kruis in Schaarbeek, dat me juridische bijstand verleende. Dankzij een Nigeriaanse vluchteling vond ik ook een centrum voor geestelijke gezondheidszorg waar ik begeleid word door een psycholoog.

Na 3 maanden moet je het opvangcentrum verlaten, maar ik had het geluk dat ik werd opgevangen door iemand van de vzw Muziekpublique en daarna door iemand anders in Laken, waar ik een heel netwerk van vrienden heb opgebouwd. Ik hou ervan om mensen te ontmoeten en ook om kleine diensten te verlenen.

Uiteindelijk heb ik een plek gekregen in het Fedasil-centrum. Ik ben veilig en ik vecht nog steeds om mijn familie hierheen te brengen. Ik weet dat ik het zal halen.

Om het vol te houden heb ik veel vrijwilligerswerk gedaan, bij Globe Aroma, Muziekpublique, Decoratelier en de Humanitaire HUB.

Oliver, mijn gastheer, nam me mee naar het CBO en stelde me voor aan Coline (Transe-en-danse) en Donatienne (Café Citoyen). Zo kon ik deelnemen aan het festival 'Bruxelles - Terre d'asile' in april, als vrijwillige toneelregisseur. Ik ben ook lid geworden van het Jam'in Jette-team, dat als een familie voor me is geworden. In 2024 werd ik door het team verkozen tot 'beste vrijwilliger van het jaar'.

Olivier Vanhamme opende voor mij de deuren van verschillende festivals. Ik woon graag in Brussel! Ik voel me veilig en de mensen zijn open, omdat zoveel verschillende nationaliteiten naast elkaar hebben leren leven. Ook de ma-

nier van leven in Brussel heb ik leren kennen en appreciëren. Ik ontdek veel dingen en leer elke dag nieuwe zaken. Ik vind het niet erg om kritiek te krijgen op bepaalde dingen, want dat helpt me vooruit.

Ik heb dagelijks contact met mijn kinderen, maar ook met mijn familie in Tsjaad, waar de laatste overstromingen duizenden mensen op de vlucht hebben gejaagd, zonder enige hulp van de regering! De meeste openbare scholen zijn bezet door slachtoffers van de ramp en vluchtelingen. Alleen openbare scholen kunnen nog functioneren.

Ik neem deel aan discussies via zoom met andere Tsjadische vluchtelingen of activisten die in het land zijn gebleven, maar dit weegt zwaar op mij! Het is onmogelijk om ongevoelig te blijven voor deze situaties. In deze periode van wachten en onzekerheid doe ik vrijwilligerswerk zodat ik altijd actief ben, want ik ben bang dat als ik niet actief ben, ik in een diepe depressie terechtkom.

EN WAT ALS IK EEN TOVERSTOKJE HAD?

Ik zou de sociale cohesie versterken. Voor mij is het netwerk waarin ik me heb kunnen integreren bij het CBO daar een mooi voorbeeld van. Het motiveert me om in de gemeente Jette te gaan wonen. Olivier Vanhamme zei ooit tegen me: "Je maakt overal vrienden en iedereen vindt je aardig!"

Ik zou ook graag de procedures voor het aanvragen van internationale bescherming versnellen, zodat ik kan werken en een woning kan huren.

RAPHAEL OBINYAN

Nigeria

Ik ben 32 en ik ben werktuigbouwkundige en luchvaartingenieur. Ik heb ook een masterdiploma in management. Ik woon in Mechelen, ben getrouwd en heb een dochter van 15 maanden.

Sinds september 2023 geef ik les elektriciteit in een beroepsafdeling van een school in het Brussels Gewest. Uit burgerzin ben ik ingegaan op de oproep van de Fédération Wallonie-Bruxelles, die op zoek was naar mensen die klaar waren om les te geven. Het was een geweldige kans om België alles terug te geven wat het mij had gegeven!

Hoewel ik deze ervaring geweldig vind, heb ik het gevoel dat de werkomstandigheden ons niet in staat stellen om de jonge mensen een kwalitatief goede opleiding te bieden. Sommigen van hen krijgen bijvoorbeeld een diploma van elektrotechnicus aan het einde van hun 7de jaar beroepsopleiding, ook al hebben ze maar 3 maanden opleiding elektriciteit gehad gedurende het jaar.

Aan de andere kant ben ik erg blij dat ik geleerd heb om zeer multiculturele klassen te leiden, waar ik me altijd welkom voel. Ik waardeer de cohesie van de groep. In de 4de klas stottert een leerling veel, maar iedereen luistert naar hem en niemand lacht! Er is geen geweld tussen leerlingen.

MIJN PARCOURS

Ik ben in oktober 1991 geboren in Lagos, de hoofdstad van Nigeria, en heb daar tot mijn 10de gewoond.

Mijn vader vertrok naar België in 1994, toen het leger aan de macht kwam in Nigeria. In 1998 kreeg hij de vluchtelingenstatus en een job als arbeider (hij doet nog steeds hetzelfde werk). Dankzij deze job kon hij de gezinsherenigingsprocedure opstarten en in januari 2001 kwam hij ons ophalen in Lagos.

Mijn broer en ik waren dolenthousiast over het idee om in een eerstewereldland te gaan wonen. Ik droomde er al van om ander speelgoed te kunnen maken dan papieren autootjes...

We vlogen naar Parijs en kwamen aan met de trein in het Zuidstation. Het was voor ons vreselijk koud (12°C) en we droegen grote jassen met capuchons. Wat ik helemaal niet leuk vond, was de verschrikkelijke urinegeur toen we aan-

kwamen aan de Zuidtoren! Waren we echt in de eerste wereld?

We woonden in een studio en daarna in een flat met 1 slaapkamer.

We gingen naar de Magnolia-school en in het begin was het moeilijk omdat we geen woord Frans praatten.

Ik heb prachtige herinneringen aan Madame Sterkendries die me 2 jaar lang altijd aanmoedigde en me liet begrijpen dat het feit dat ik een 0 had voor spelling niet betekende dat zelf een nul was!

Ze legde me uit dat ze mensen kende die niet goed waren in spelling en later toch een universitaire graad hadden behaald. Ze gaf me de motivatie die ik nodig had en ik slaagde voor het CEB (getuigschrift).

Naast de school had ik nog verschillende ontspanningsmogelijkheden:

- Sportactiviteiten op school.
- Percussielessen met Fadel bij het Project Interquartier in Jette.

Ik mocht zelfs 'No woman, no cry' van Bob Marley zingen voor meer dan honderd mensen!

Ik had ook een paar goede vrienden, waaronder één die me graag verhalen vertelde, wat me aan het praten kreeg... Hij nodigde me uit bij hem thuis en moedigde me aan om mee te doen aan de wetenschapsactiviteiten voor jongeren, wat ik geweldig vond. Tegenwoordig organiseer ik nog steeds cursussen drogebouw voor tieners.

Ik begon mijn middelbare studies aan het Instituut Paul Henri Spaak, waar ik vrijstelling kreeg voor Latijn.

In die tijd verhuisden we naar Mechelen om een groter huis te betrekken. Ik was 13 en ik was degene die alle meubels uit elkaar haalde en weer in elkaar zette! Toen besepte ik dat ik van techniek hield.

Ik sloot me aan bij een basketbalclub in Mechelen, waar ik Nederlands leerde en de provincie Antwerpen ontdekte. Ik voelde me nooit 'niet welkom', maar ik deed er ook altijd alles aan om problemen te vermijden.

In het 3de jaar ging ik naar de middelbare school Emile Bockstael. Ik was de enige Afrikaan in de klas, maar ik voelde me nooit uitgesloten. Soms lachten mensen me uit, dus probeerde ik te be-

grijpen wat ik moest veranderen.

Op een dag riep een leraar mij en een Marokkaanse vriend bij zich om uit te leggen dat we allebei een grote kans hadden om te slagen, maar dat het tijd was om de woordenschat van de straat achterwege te laten...

Mijn ouders steunden mij steeds en lieten me altijd begrijpen dat we ons moesten inspannen om bij de besten te horen, want later, toen we op zoek waren naar een baan, als we niet beter waren dan de anderen, zou de baan niet voor ons zijn!

Ik studeerde verder en leerde Nederlands en behaalde mijn ingenieursdiploma in 5 jaar, met een Erasmus in Valencia.

Ik begon te werken in kerncentrales, waar ik samenwerkte met een ietwat norse afdelingsmanager. Er was mij gevraagd om heel specifieke apparatuur te kopen, maar hij besloot dat die niet geschikt was. Nadat hij een ander type apparatuur had besteld - dat niet was goedgekeurd - realiseerde hij zich dat het een aansluitingsprobleem was en geen probleem met de apparatuur...

Ik zei niets en na verloop van tijd begon ik een echte dialoog met hem. Ik had vaak de gelegenheid om hem te helpen met de nieuwe computersoftware, maar het duurde toch nog 2 jaar voordat hij zich bij mij verontschuldigde voor zijn inschattingsfout. Ik was het al vergeten!

Positieve immigratie is mogelijk als je de steun hebt van een gastvrije samenleving. Iedereen heeft zijn eigen cultuur en dat is normaal. Als men ons laat zien hoe, is het perfect mogelijk om ons aan te passen aan een nieuwe cultuur!

EN WAT ALS IK EEN TOVERSTOKJE HAD?

België doet veel voor kinderen en jongeren, maar niet genoeg voor zijn ouders, die in tehuizen ver weg van alles wonen. Belgen moeten meer respect tonen voor hun senioren en bejaarden! Ik heb enorm veel respect voor mijn ouders, die zoveel voor mij hebben gedaan.

PALM

SANTOSH NEUPANE

Nepal

Ik ben geboren in Bhutan in 1985 en verhuisde naar Nepal in 1990 omdat ik de Nepalese nationaliteit heb.

Vandaag woon ik in Jette met mijn vrouw en dochter en beheer ik verschillende horecazaken in Blankenberge en Antwerpen. Ik ben polyglot.

MIJN PARCOURS

In Nepal groeide ik op zonder ouders en woonde ik bij mijn oom en neven. Ik ging naar school, maar kon nooit een identiteitskaart krijgen. Zonder papieren kun je niets doen! Ik was staatloos.

Uiteindelijk besloot ik te vertrekken en vloog ik naar Parijs en vervolgens naar Brussel in 2007, waar ik de vluchtelingenstatus aanvraagde.

Het was een lange reis. Ik heb verschillende opvangcentra van het Rode Kruis bezocht in Luxemburg, Namen, West-Vlaanderen en Brussel. Zo kon ik België ontdekken en vooral Frans en Nederlands leren, maar ook Russisch, Servo-Kroatisch, Pakistaans en Duits... Ik ken ook Sanskriet en Engels.

7 jaar later kreeg ik de vluchtelingenstatus. Ik moest toen het opvangcentrum in Jette verlaten, waar ik 2 jaar had gewoond. Ik had in Jette verschillende vrienden gemaakt dankzij de activiteiten van PLOEF! en het gemeentebestuur.

Ik ging meteen aan de slag in het Maison de la Création in Laken, met een kunstenaarscontract via de vzw Smart, en ik kon een jaar lang een regisseuropleiding volgen. Maar een woning vinden was niet gemakkelijk.

Ik deed ook jobs in de horeca en zo kwam ik in contact met de directeur van een Duitse hotelketen. Hij nam me aan als manager van een hotel in Antwerpen. Ik ging één week per maand naar Duitsland voor een opleiding om mijn vak te leren. Dankzij dit alles kon ik mijn huis in Jette kopen. Vervolgens kreeg ik de verantwoordelijkheid over een ander hotel in Charleroi, daarna nog één in Antwerpen. Maar toen kwam Covid en de hotels liepen leeg! In die periode besloot ik mijn eigen zaak te openen.

Ik nam een klein hotel in Blankenberge over dankzij de steun van de Nepalese gemeenschap, waardoor ik een lening kon krijgen. Vandaag de dag doet het hotelcafé het erg goed en iedereen kent me, maar het was niet gemakkelijk om mijn plaats in de maatschappij te vinden. Ik ben de enige buitenlander die een café runt in het centrum van Blankenberge.

Mensen zijn erg achterdochtig tegenover buitenlanders. Ze denken dat het allemaal profiteurs zijn en dat zij de oorzaak zijn van al hun problemen...

Er is een dame van Afrikaanse afkomst naar mijn café komt en ik merk dat iedereen haar vreemd aankijkt en zich afvraagt wat ze hier doet.

Ik heb geleerd om niet op dat soort zaken te reageren! Ik kom uit Brussel en ik praat niet over mijn leven. Met mijn klanten praat ik wel over sport.

3 jaar geleden heb ik met een twintigtal vrienden een carnavalsgroep opgericht en dat is heel leuk. De burgemeester waardeert mijn initiatief enorm. We organiseren 2 optochten per jaar.

Ik heb ook een appart'hotel in Antwerpen overgenomen en een afhaalrestaurant met Aziatische specialiteiten. Het gaat heel goed, maar ik betaal veel belasting. Zo kun je zien dat ik geen zakenman ben!

Op dit moment werk ik aan een nieuw project voor een apparthotel in Brussel, maar mijn droom zou zijn om een fusion foodtruck te hebben, want ik hou van koken. Ik zou markten en festivals afschuimen met mijn foodtruck...

Mijn dochter zit in het Nederlandstalig onderwijs, dus ze zal beide landstalen goed spreken, evenals Engels, dat wij ook spreken. We konden echter geen plaats vinden op een school in Jette.

Persoonlijk vind ik het erg moeilijk om de spanningen tussen Franstaligen en Nederlandstaligen te begrijpen!

Vorig jaar had ik de kans om terug te keren naar Nepal om een bruiloft bij te wonen. Ik was erg verrast omdat alles zo veranderd was! Ik zag eindelijk de familie weer die me had geholpen om naar Europa te vertrekken.

EN WAT ALS IK EEN TOVERSTOKJE HAD?

Ik zou de hele wereld veranderen! Ik zou alle grenzen en oorlogen laten verdwijnen! Op die manier zou elke mens over dezelfde rechten beschikken. Iedereen zou kunnen reizen zonder visum of zonder zijn leven in gevaar te brengen...

TATEVIK SARGASYAN

Armenië

Ik ben geboren in Armenië. Ik ben gehuwd en heb een dochter van 19 jaar. Ik woon en werk in Jette. Ik ben 37 jaar.

MIJN PARCOURS

Ik groeide op in Armenië, waar ik trouwde en een dochtertje kreeg. In 2010 kwam ik met mijn dochtertje van 3,5 jaar naar België om me bij mijn man te voegen, die om medische redenen in België was. Het heeft 10 jaar geduurd om onze situatie te regulariseren en we moesten meermaals beroep aantekenen bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen.

Al die tijd vond ik het heel moeilijk om zo ver van mijn familie te wonen, vooral toen mijn grootmoeder stierf en ik haar begrafenis niet kon bijwonen.

In Armenië had ik 4 jaar Armeense literatuur gestudeerd, omdat ik lerares wilde worden. Ik hoefde nog maar één jaar af te werken om mijn diploma te halen.

Zodra ik mijn papieren had, ging ik terug naar Armenië om mijn studie af te maken, maar helaas moest ik terug naar België vanwege het coronavirus. Helaas kreeg ik geen toestemming om mijn eindexamens online te doen. Het was een enorme teleurstelling voor me en ik heb nog steeds niet de moed gehad om het 5de jaar opnieuw te doen. Ik kan niets doen met dit diploma in België, maar voor mij is het belangrijk om deze studie af te werken!

Dankzij de steun van verschillende Jettese verenigingen vocht ik om in België te kunnen leven:

- Het Centre d'Entraide en de onaf-latende steun van Mijnheer Paul.
- Labolobo en Julia, altijd aanwezig, die me een echt contract gaf van zodra ik mijn papieren had.
- Het medisch huis Antenne Tour-nesol en Julië die me steeds steunde en die een vrijwilligster vond om mijn dochter te helpen met haar schooltaken.
- En natuurlijk de sociale kruidenier CABA Jette.

Intussen heb ik Frans geleerd met mijn dochter, die het heel goed heeft gedaan op school en net is toegelaten tot de Universiteit Saint-Louis om rechten te studeren. Ik heb ook online cursussen

gevolgd in marketing en grafisch ontwerp, net als cursussen Nederlands omdat ik graag leer. Ik vind Nederlands trouwens veel makkelijker dan Frans.

Ik heb ook de kans gekregen om een inburgeringscursus te volgen om goed te begrijpen hoe de Belgische samenleving werkt.

Zodra hij geregulariseerd en genezen was, kon mijn man werken en werd alles gemakkelijker. We hebben enkele interessante mogelijkheden gehad om te verhuizen, maar ik wil de gemeente Jette niet verlaten. Hier heb ik al mijn vrienden. De mensen zijn vriendelijk, zelfs bij het gemeentebestuur. Er zijn hier ook veel Armeniërs, die ik op zondag in de kerk ontmoet.

Chocolade is altijd mijn passie geweest! Ik heb een cursus gevolgd om chocolatier te worden. Ik ben nu zelfstandig ondernemer in bijberoep. Zo kan ik chocoladeworkshops voor volwassenen en kinderen geven aan verenigingen, en dat is een groot succes! Ik geef ook graag workshops in rusthuizen.

Dat is mijn manier om de bewoners een beetje verstrooiing en geluk te brengen. Ik ben ook vrijwilliger bij Rayon Vert omdat ik van koken hou.

Elk jaar ga ik terug naar huis om mijn familie te zien, maar ik wil niet meer in Armenië wonen. Ik heb hard gevochten om mijn leven in Jette op te bouwen en ik heb de energie niet om daar opnieuw te beginnen.

Ik help graag mensen en zo heb ik mijn dochter ook opgevoed. We doen er alles aan om geld te sturen naar de meest kansarme gezinnen in Armenië, vooral diegenen die een man verloren hebben in de oorlog of die dakloos zijn.

Ik zamel ook geld in bij mijn Belgische vrienden. Zo konden we onlangs een rolstoel sturen naar een gehandicapt kind in Armenië. Het leven is er erg triest.

ALS IK EEN TOVERSTOKJE HAD?

De mensen in Jette zijn heel erg open en gastvrij. Ik heb me nooit alleen gevoeld. Ze hoeven zeker niet te veranderen!

Maar ik zou wel het weer willen veranderen en ook de vennootschapsbelasting kan gerust wat lager.

YVES BAYINGANA

Rwanda

Ik ben geboren in Rwanda in 1982 en kwam naar België in 1998 in het kader van een gezinshereniging. Ik woon in Jette met mijn gezin.

MIJN PARCOURS

Zodra ik aankwam in België, werd ik naar het 3de jaar van de middelbare beroepsschool gestuurd in het Don Bosco Instituut in Sint-Pieters-Woluwe. Het was november en vreselijk koud voor mij. Mijn eerste contact met de school was moeilijk. Ik moest een nieuwe taal leren en een nieuwe cultuur ontdekken. Gelukkig kon ik rekenen op de steun van een geweldige lerares Frans.

Al snel besepte ik dat je in België keuzes kon maken, in tegenstelling tot Rwanda, waar je naar de goedkoopste en dichtstbijzijnde school moest gaan. Ik ging ik naar de technische afdeling elektromechanica. Maar ik bleek echt niet goed in technisch tekenen en ik besepte ook dat ik niet echt geïnteresseerd was in machines!

Ik was daarentegen geïnteresseerd in de mensen. Daardoor veranderde ik opnieuw van richting. Ik was geschokt door het aantal mensen dat in België op straat leefde. Ik ging dus sociale wetenschappen studeren en daarna maatschappelijk werk aan de hogeschool in Elsene.

De aanblik van al die daklozen paste helemaal niet in het ideaalbeeld dat ik van Europa had. In Afrika laten tijdschriften en films nooit de kansarmen zien... Ik kon het niet geloven! Vroeger was het al heel moeilijk voor deze mensen, maar nu is het ronduit catastrofaal. En het is duidelijk hun eigen schuld dat ze zich in deze situatie bevinden... aan collectieve verantwoordelijkheid wordt nooit gedacht!

Zodra ik was afgestudeerd, begon ik te werken met daklozen in het stadscentrum. Ik had het geluk om een aantal zeer positieve professionele contacten te hebben. Het is dankzij deze geëngageerde personen met een passie voor mensen, dankzij de solidariteit tussen werknemers, dat we het hoofd kunnen bieden aan tegenslagen en stand kunnen houden in de dagelijkse strijd tegen de onzekerheid en het geweld dat daarmee gepaard gaat. Het is een constructieve woede die ons drijft. We moeten leren om dingen te doen

met minimale middelen. We voelen ons vaak machteloos. Helaas kunnen we niet alles oplossen en worden we zelden gehoord op politiek niveau.

Maatschappelijk werkers zijn bewonderenswaardige mensen die veel strijd moeten leveren. Het is geen baan die je in je eentje kunt doen.

In de loop van mijn leven zijn verschillende gemeenschappen doorslaggevend voor mij geweest: leerlingen, studenten, collega's. Ik heb de indruk dat ik altijd welkom was. Natuurlijk was er discriminatie, maar eerlijk gezegd heb ik daar niet veel aandacht aan besteed: geweigerd worden op een school, geweigerd worden voor een bankrekening, problemen met het huren van een woning, geweigerd worden op een feestje... Ik heb er geen drama van gemaakt, dat is gewoon het leven. Ik heb zoveel moeilijkere dingen meegemaakt in Rwanda! Aan de andere kant hebben de controles door de politie een enorme impact: je loopt 's nachts over straat en je wordt meteen verdacht.

Aan de andere kant heb ik zulke mooie ervaringen gehad dat ik geleerd heb om me op het positieve te richten. Dat is de basis van mijn aanpak: de dingen van de positieve kant bekijken. Integratie is hard werken. Het gaat ook om tolerantie: de onhandige opmerkingen, de slechte grappen, het ordinaire racisme negeren.

Na 10 jaar sociaal werk met daklozen besloot ik de overstap te maken naar het hoger onderwijs. Ik geef les in beroepspraktijk sociaal werk aan een hogeschool in Brussel. Ik hou van lesgeven omdat het vooral over leren gaat. Elke student heeft een verhaal te vertellen. Er is geen magische formule. We proberen samen vooruit te komen. Ik ben heel blij dat ik kan blijven samenwerken met organisaties als **Restojet** en andere organisaties die toekomstige sociaal werkers stageplaatsen bieden.

De maatschappij waardeert wat goed is, succes, en verbergt wat slecht is. We hebben de neiging om alles te individualiseren. We nemen geen verantwoordelijkheid voor wat fout loopt.

Toch is er een collectieve verantwoordelijkheid. Degenen die succesvol zijn, hebben het niet alleen gedaan. Het is dankzij de inspanningen van de samenleving dat ze hebben kunnen profi-

teren van goed onderwijs. Zij die meer middelen hebben, verdienen dit niet meer dan anderen.

Deze trend om alles te individualiseren is zorgwekkend. We hebben de collectieve verantwoordelijkheid om zeep geholpen en de sociale band geïnstitutionaliseerd. In de stad wantrouwen we iedereen, ondanks de bevolkingsdichtheid. De productiegerichte maatschappij maakt ons kapot; de tijd werd ons ontnomen. Maar we kunnen dit terugwinnen. Het is onmogelijk om creatief te zijn als je de hele dag rondrent als een kip zonder kop. Om de kreten van de wereld te horen, moet je soms stilstaan. Niets doen geeft je tijd voor jezelf.

Mensen hebben trouwens een heel bijzondere opvatting over vakantie ontwikkeld. Veel geld betalen om dingen te ontdekken die plezier geven en dan uitgeput terugkomen om de rest van het jaar rond te rennen zonder te stoppen. Het is tijd om te vertragen, om los te komen van prestaties, tijd om om je heen te kijken, om tijd te besteden aan dingen die zinvol zijn.

EN WAT ALS IK EEN TOVERSTOKJE HAD?

Jette is een prachtige gemeente, met alles binnen handbereik, maar wat ontbreekt is een collectieve ruimte waar iedereen welkom is, waar iedereen zich goed voelt,... Want iedereen heeft wel een talent. We moeten af van de egocentrische benadering en mensen aanmoedigen om samen te komen.

Jam'in Jette is een prachtig voorbeeld van een verenigend evenement, waar iedereen zich goed voelt. Ik kwam hier al naartoe voordat ik naar Jette verhuisde.

OORSPRONG

TEGEN DE STROOM VAN DE VOOROORDELEN IN

*Een initiatief van het College van Burgemeester en Schepenen van de Gemeente Jette.
E.R. V.U.: BGM - Wemmelsesteenweg 100 - 1090 Jette*

*In het kader van de Europese Week van de Lokale Democratie
TENTOONSTELLING: 12 december > 31 januari
Vernissage op donderdag 12 december van 18u tot 20u
CBO - Jetsesteenweg 427*